
Sprawozdanie z prac w dniach 1 XI 2013–30 X 2014 r.

Hereditas Monasteriorum 5, 495

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

ZESPÓŁ VIII

Ałła BRZOZOWSKA

Instytut Studiów Klasycznych, Śródziemnomorskich i Orientalnych
Uniwersytet Wrocławski

Adam POZNAŃSKI

Studium Języków Obcych
Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Sprawozdanie z prac w dniach 1 XI 2013–30 X 2014 r.*

Zespół prowadzi prace nad inwentarzem rękopisów, które do 1810 r. należały do opactw cysterskich na Śląsku, tzn. męskich w Henrykowie, Jemielnicy, Kamieńcu Ząbkowickim, Krzeszowie, Lubiążu i Rudach oraz żeńskiego w Trzebnicy. W większości znajdują się one obecnie w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu. W okresie sprawozdawczym przedmiotem badań były rękopisy z dawnego opactwa cystersów w Lubiążu, które opracowano w całości. Korzystając z *Katalogu rękopisów dawnej Biblioteki Uniwersyteckiej* (tzw. katalogu Göbera)¹ oraz pracy K. K. Jażdżewskiego², zidentyfikowano i opisano 81 woluminów pochodzących z XIII–XVIII w., spisanych w językach: łacińskim (54); łacińskim i niemieckim (15); niemieckim (10); greckim, łacińskim i niemieckim (1); włoskim (1). Z tej liczby 35 to rękopisy o przeznaczeniu liturgicznym: antyfonarze, brewiarze, graduaty, lekcjonarze, mszały, pontyfikały, rytuały; pozostałe natomiast to teksty bardzo różnej treści: traktaty teologiczne, dzieła hagiograficzne, historyczne i geograficzne, prywatne notatniki zakonników, księgi zmarłych, księgi rachunkowe. Niektóre spośród kodeksów odznaczają się kunsztownymi zdobieniami, np. XIII-wieczny iluminowany graduat, sporządzony na pergaminie i ozdobiony ornamentalnymi inicjałami (sygn. I F 414); inne natomiast mają charakter brulionowy, np. XVI-wieczne notatki anonimowego studenta Uniwersytetu w Wittenberdze (sygn. IV O 47).

Z uwagi na to, że nie dysponujemy żadnym dawnym katalogiem zbiorów lubiąskich, jako potwierdzenie proveniencji służyły noty znajdujące się w rękopisach oraz nalepki umieszczane na wyklejkach w momencie przejmowania zbiorów po skasowanych klasztorach przez komisarza sekularyzacyjnego Johanna Gustava Gottlieba Büschinga.

W dalszej kolejności zostaną opracowane księgozbiory opactwa cysterek w Trzebnicy oraz cystersów w Krzeszowie. Opisy kodeksów pochodzących z tych trzech klasztorów zostaną opublikowane w pierwszym tomie inwentarza.

---

* Praca naukowa finansowana w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki” w latach 2012–2016. Scientific work financed by the Ministry of Science and Higher Education under the name of the “National Programme for the Development of Humanities” in the years 2012–2016.

1 Opisy zostały sporządzone na początku XX w. przez filologa klasycznego dra Williego Göbera na podstawie opracowań Ottona Günthera, Josepha Klappera i Karla Rothera. Katalog jest w całości zdigitalizowany i dostępny online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/dlibra/publication/10035?tab=1>.

2 K. K. JAŹDŻEWSKI, *Lubiąż: losy i kultura umysłowa śląskiego opactwa cystersów (1163–1642)* (Acta Universitatis Wratislaviensis, 1081), Wrocław 1993.